

2013. március 13. szerda Kossuth rádió 14.6-14.35

Szerkesztő-riporter: Antall István

Magyar - német szakon végzete az egyetemet, s végzete mégis a lengyel, szlovák kapcsolatok mellett Közép-Európa közös sorsa lett. Kiss Gy. Csaba művelődéstörténésszel Antall István beszélget.

A történelmi „kettős nevelést” az ötvenes években tapasztalhatta meg, hiszen Sztálin halálakor volt első osztályos, s ekkor kapta meg az Egri csillagok című Gárdonyi Géza regényt. Szülei hivatalnokok, pénzügyi területen dolgoznak, így hat elemis nagymamája nevelte, akinek Bibliai tájékozottsága, Petőfi Sándor, Arany János, költészetének, Jókai regényeinek ismerete természetes volt. A XI. kerületi környezet, a Duna és a vasúti töltés természet-közel, kisvárosi hangulata, a József Attila Gimnáziumban is tovább élő Szent Imre kultusz, az alsó középpolgárság erkölcsi meghatározottsága máig él benne. Az utcabeli fiúk, az egykori focicsapatok minden esztendőben ma is összejönnek.

A gimnázium magyar tanáránál cseh nyelvet tanul, majd magyar-német szakra veszik föl az Eötvös Lóránd Tudományegyetemre. Az egyetem előtti nyáron egy középiskolás osztálytársával nekivágnak Lengyelországnak. Gdansk városáig, a tengerpartig jutnak, majd Kiss Gy. Csaba egyedül közel ötven napig marad még az országban, messze túllépve a harminc napos határidőt. Hazatérve azonnal lengyelül kezd tanulni, miközben az Eötvös kollégium előadásán találja meg azt, ami az egyetemi oktatásból hiányzik. Czine Mihály szemináriuma, Kiss Ferenc eligazító szavai, Németh G. Béla diákokból toborzott, kötet szerkesztő munkaközössége határozta meg szellemi útját. Az Országgyűlés könyvtárában Németh László teljes életművét elolvashatja, talál maga számára is elfogadható közéleti programot. A Tiszatáj, Ilia Mihállyal, a Mozgó Világ Veress Miklóssal, Kulin Ferencsel a közép-európai összetartozás fórumai. A Bethlen Gábor Alapítvány, Lakitelek sereglése már a közvetlen politikai szerep felé mutat. Ám az MDF-SZDSZ paktum létrejöttével kapcsolatos morális kétségek visszavonulásra készítenek. Egyetemi ember marad, aki Zágrábban, Nyitrán, Budapesten és Varsóban tanít máig...